

NOVA DOBA

Državna licejska knjižnica

v Ljubljani

Stane letno 84 Din, mesečno 7 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi se računajo po tarifu. Pri večkratnem oglašanju popust.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, I. pritličje. Telef. 65.
Upravišтво: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.666.

Glavna skupščina Hmeljar- skega društva v Žalcu.

Konec.

Od meseca decembra pa do danes se cene hmelja neprenehoma dvigajo in se danes plačuje v Žatecu hmelj po 141 c K za 1 kg, t. j. po kurzu 238—334 Din ali 1336 j. K za 1 kg — ali več kot trikrat toliko, kolikor so dobili naši hmeljarji povprečno za 1 kg. Kaj pomeni to dviganje? Nič drugega, kakor da se smemo tudi za tekoče leto nadejati dobrih cen. Kako bo pa zana-prej, to je pa drugo vprašanje. Potrebno je, da si vsak hmeljar zapiše z debelimi črkami nad hišne duri besede: »Pridelajte hmelj najboljše kakovosti!« Kdor se bo držal tega nauka, ta si bo zasigural tudi v bodoče vir blagostanja.

Množina lani pridelanega hmelja se čeni na približno 6200 met. stotov; povprečna cena je znašala 100—110 dinarjev za 1 kg. Ves okoliš je torej dobil za prodani hmelj čez 60 milj. dinarjev, kar pride v trgovski bilanci naše države v precejšnji poštev. Hmeljski prekupei pa so tudi zaslužili okroglih 15—20 milijonov dinarjev.

Glede hmelj. statistike smo še vedno na istem stališču kot v prejšnji državi, dasi je naša vlada že izdala naredbu, kako je vsako leto sestavljati ne le hmeljsko, nego sploh kmetijsko statistiko.

Legitimacij za polovično vožnjo hmeljskim obiralcem na progi južne železnice je lani društveno vodstvo od-dajalo 53 strankam. Znižana voznina na progi Celje—Dravograd je za letos že zasigurana.

V svrhu sušenja hmelja je društveno vodstvo preskrbeo svojim članom čez 50 vagonov velenjskega premoga po originalnih cenah in brez vinarja provizije.

Poučni predavanja je imel društveni poslovodja dve in sicer v Gotovljah in pri Sv. Martinu na Paki.

Zaradi pomanjkanja vagonov je nastala začetkom sezone v hmelj. kupčiji neljuba stagnacija, katero je društveno vodstvo odpravilo potom prošnji in dopisov na razna ministrstva, na Trgovsko zbornico, na poslanca dr. Korosca in I. Pucija.

V minulemu letu Hm. društvo ni bilo deležno državne podpore.

Društveno vodstvo je dajalo potrebna pojasnila Trgovski zbornici v

Ljubljani, okrožnemu sodišču v Celju in češkemu konzulatu v Ljubljani in še drugim.

Z ozirom na dejstvo, da je tukajšnja Hmeljarna plačala stroške za br-zojavna poročila iz Žateca in Nürn-berga, bodi navedeni zadrugi izrečena iskrena zahvala vsol. hmeljarjev. Zahvaliti se moram tudi gg. šolskim vo-diteljem vsega okoliša, kateri so poma-gali društvu pri nabiranju letnine in razpošiljanju vabil k raznim zborova-njem.

III.

Gospod Anton Vodenik, Petrovče, je poročal, da sta z g. dr. Štribarjem pregledala račune ter našla vse v redu; on je predlagal, da tudi glavna skup-ščina odobri letni račun, kar se je tudi enoglasno storilo. Ostanek v blagajni se naj uporabi kot prvi obrok za naba-vo pisalnega stroja, katerega društvo nujno potrebuje.

IV.

Letnina se je po daljšem razprav-ljanju za tekoče in prihodnje leto dolo-čila tako-le: a) za nehmeljarje 5 Din; b) za hmeljarje do 2000 sadežev 10 di-narjev; c) za hmeljarje do 10.000 sa-dežev 25 Din; d) za hmeljarje s čez 10.000 sadeži 50 Din. Letnina se bo po-birala potom naših poverjenikov. Ne-kateri hmeljarji so letnino takoj pla-čali.

V.

Z ozirom na dejstvo, da so za te-koče leto zopet lepe cene na vidiku, je društveni predsednik g. Fr. Roblek opozoril vse navzoče hmeljarje na skrbno negovanje hmeljskih nasadov, zlasti pa na pravično in zadostno gno-jenje s hlevskim in umetnim gnojem. G. M. Bosnak, Parížlje, se je društve-nemu vodstvu za vso delovanje v ko-rist hmeljarjem zahvalil ter poudarjal veliko korist dobrih informacij. Gosp. Franc Pikel, Žalec, je svetoval, naj tu-di Hm. društvo za Slovenijo pošilja vsako leto dva izkušena hmeljarja v tuja hmeljska okolišja v svrhu točnih informacij o vsakokratnem stanju na-sadov, tako, kakor to stori žateško Hm. društvo. Za takšna potovanja bi se ra-bilo precej denarja, katerega pa dru-štvo nima. Takšna informacijska po-tovanja bi morala omogočiti država, katera bi morala sploh društvo prav izdatno podpirati.

Ker je institucija sodnijsko za-priseženih izvedencev povodom pre-

ki si je Marjetico izbral za svojo iz-voljenko, pa so grofa grdo gledali. Ne-kega večera, ko je grof v menihi pre-oblečen zopet prišel voglarit, so ga pri-čakali fantje ob mostu in hoteli vreči v Voglajao. Grof jih je rotil, jim pre-til, ponujal denar, toda fantje niso ho-teli odnehati. Sele, ko jim ponudi plemstvo, so ga izpustili na svobodo. Na št. Ansko nedeljo jim je svečano izročil plemsko listino ter v imenu vse vasi podelil Mlinarjevemu Janezu vi-težki udarec. To se je baje zgodilo dne 26. junija 1456 na Ledini sredi vasi.

Grof Ulrik, siino častihlepen in ponosen mož, seveda tega ponižanja in izsiljenega plemstva Teharčanom ni tako kmalu pozabil. Na tistem jim je obljubil hudo osveto; v kratkem je došel grofovski ukaz, naj nastopijo novi plemiči stražno službo na Beži-gradu, kjer so bile takrat velike graj-ske ječe. Teharčanom, kot plemičem, ni bilo umika, dasi so slutili, kam pes-taco moli — da jih hoče grof tam za-jeti in pokončati.

Sicer so nastopili svojo službo, toda pri tem izpustili iz strašnih ječ vse jetnike — med njimi je bil zaprt

pirov pri hm. kupčiji velevažna, se je z ozirom na dejstvo, da stanujeta oba izvedenca v Žalcu, sklenilo, okrožno sodnijo prositi, naj se zapriseže za braslovsko okolico kot izvedenca gg. Bošnaka M., Parížlje in Fr. Plaskana, Orla vas.

Ko je g. Roblek podal še nekaj po-jasnij glede uporabe umetnih gnojil, je predsednik Hm. društva zaključil 44. glavno skupščino.

JDS.

SEJA NAČELSTEV JDS MARI-BORSKE IN LJUBLJANSKE OBLA-STI se je vršila v ponedeljek popoldne v Ljubljani pod predsedstvom dr. Žer-java in dr. Lipolda. Soglasno se je odobrilo stališče »Samostojnega demo-kratskega kluba« in izrekla zaupnica posl. Reisnerju. V torek je izšel komu-nike, ki ta sklep utemeljuje. Doposlal se je vsem organizacijam JDS v Slo-veniji in osrednjemu vodstvu stranke v Beogradu.

Politične vesti.

VAŽNE SPREMEMBE V FI-NANČNEM ZAKONU. Pribečevičeva skupina je navzlic obstrukciji opozici-je, ki je onemogočila temeljitejšo rev-i-zijo finanč. zakona, dosegla v tem po-gledu nekaj uspehov. Predvsem so bo-do bivši južni železničarji v vsem in tudi glede predujmov izenačili z osta-lini železničarji. Kuluk je za prečan-ske kraje definitivno odpravljen in se bo izvajalo prisišno delo le tam, kjer je bilo že poprej v veljavi, kar za nas ne pride v poštev. — In-validski prejemki se bodo potom ure-dbe zvišali. Dohodnine prosti eksisten-čni minimum se poviša na 5000 Din. 30-odstotno linearno povišanje pri-re-za na hišno-najemninski davek se opasti v toliko, da se bo izvajalo samo še pri davku, ki ga je poprej pobirala dežela. Mnogo prenizka granica vred-nosti spor. predmeta, ki je merodajna za sodn. kompetenco, se razširi. S tem bo velik del pravn. v korist gospodar-skim slojem prešel iz pristojnosti zbornih, okrožnih in deželnih sodišč na okrajna sodišča. Minister trgovine in industrije je dobil pooblastilo, da sme predpisati mnogo zaželjeni novi volilni red trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani. Na zahtevo JDS se bode tudi zakon o taksah s sodelovanjem

celo papežev legat — zažgali in naglo zapustili Bežigrad, predno je došel grof z drugo četo, ki naj bi jih zajela. Seveda sedaj bojevitim Teharčanom doma ni bilo obstanke; pod vodstvom Mlinarjevega Janeza so se podali s svojo zastavo v vojno proti Turkom, ki se je iz raznih križarjev zbirala pred Beogradom. To krdelo je kmalu došla v fanta preoblečena Marjetica, ki je Janeza v boju rešila smrti, pa bila z njim vred ujeta. Njun gospodar ju je prepeljal v Egipt na suženjski trg, kjer je Janeza in Marjetico odkupil že preje omenjeni papežev legat. Vr-nila sta se z ladjo proti domovini, bila v Rimu od samega papeža poročena ter sta srečno dospela domov, kjer se-daj njun sovražnik, grof Ulrik, ni bil več med živimi. Janez je prinesel sre-čno s seboj teharsko zastavo. To stro-davno zastavo še danes hranijo in ra-di pokažejo; manjka ji le oni košček, ki ga je iztrgala Marjetica, da je ra-njenemu Janezu obvezala rane.

Razven te prastare zastave je shranjena ena lepša in novejšega iz-vora v mariborskem narodnem mu-zeju. Tudi srebrno žezlo, prvotni plem-

strokovnjakov iz vse države temeljito revidiral. Nadalje je finančni minister po dogovoru koalicijske obvezan, da iz-polni vse obljube, ki jih je dal zadnji deputaciji centralnega odbora uradni-skega Saveza.

KMETIJSKA DRUŽBA. Kleri-kalna stranka je svoječasnno izposlova-la od ministrstva glede »Kmetijske družbe« ukaz, glasom katerega se je postaviti po njeni želji gerent, občni zbor »Kmetijske družbe« odložil in od-redil nov občni zbor z novim član-stvom. SLS je vrgla velike svote med svoje ljudi, da so se priglasili kot no-vi člani »Kmetijske družbe«. Z ozirom na brezbriznost »Samostojne kmetij-ske stranke« je demokratska stranka na mah preprečila vse nakane SLS s tem, da je ministrstvo ustavilo vsa pri-pravljalna dela za občni zbor »Kme-tijske družbe«, ki jo je klerikalna stranka hotela napraviti za svojo po-nižno politično dekl. Upati je, da bo ostala družba našemu kmetu še vna-prej ona nedotakljiva stanovska orga-nizacija, ki se je ne sme izrabljati v strankarsko-politične svrhe.

VERIFIKACIJA 15 NOVIH RA-DIČEVCEV. Na seji verifikacijskega odbora 1. tm. je bilo verificiranih 15 Radičevskih mandatev. Poslanec Ra-dović je zahteval, da se prouče prito-žbe proti izvolitvi poslancev iz virovit-škega in varaždinskega okraja. Pred-log je propadel in odbor je verificiral vse mandate.

PARLAMENT SE RAZPUSTI. — NOVE VOLITVE. Na seji ministrske-ga sveta 1. tm. se je razpravljalo o po-litičnem položaju. Vlada je že sklepala o ukrepih, ki se naj zaključijo z raz-pustom narodne skupščine in razpi-som novih volitev. Koalicijska vlada bo vodila volitve. Narodna skupščina bo odgođena do po Veliki noči, nakar bi sledila verifikacija in potem raz-pust. Vsi klubi se že mrzlično priprav-ljajo za volitve. Širijo se tudi govori-ce o rekonstrukciji vlade in bi naj vs-topili v vlado Ljuba Jovanovič, Marko Gjurčić in Ninko Perić. Opozicija na-poveduje senzacionalne nastope.

ČUDNA POTA G. DAVIDOVIČA. V ponedeljek, dne 21. marca se je vršila seja Davidovičevih članov ožjega glav-nega odbora Demokratske stranke. Bivši samostaleci so bili proti izključit-vi Pribečevičeve skupine, bivši liberali-ci (Veljkovič in tov.) in naprednjaki (Marinkovič in tov.) pa so glasovali za

ski pečatnik, sodni meč so shranjeni po muzejih, deloma v celjskem, delo-ma v Joaneju.

Ljudsko pravljico o plemeniti-tenju Teharčanov je spretno uporabil znani celjski rodoljub Ferdo Kočvar Žalski ter izdal zelo popularno povest prvič l. 1859. Do danes je doživela ta knjiga že mnogo natiskev in jo imajo Teharčani vsaj v vsaki drugi hiši.

Teharčani v dobi reformacije in tur-skih pohodov.

Ko je Lutrovstvo pretresalo v njenih temeljih rimsko cerkev, so tudi Teharčani nastavljali svoja ušesa no-vim naukom in hodili k Sv. Maksimi-lijanu v Celju poslušat Primoža Tru-barja. Ob protireformaciji so cerkve-ne oblasti začele stikati za nevarnimi krivoverniki in tako so bili l. 1528 po-klicani v Celje pred cerkveno komisi-jo tudi Teharčani, med katerimi se imenoma naštevajo Janez Dimnjak in neki Matevž kot »cehmojster« ter kro-jač Mušič. O poslednjem se je dalo na zapisnik, da krojač Mušič iz Tjeharn po zatrdilu duhovske gosposke in pra-vovernih faranov nič ne drži na svet-nike in njihove priprošnje. Kako so

Jos. Gosak:

Plemeniti Teharčani.

(Dalej.)

Gotovo bi bilo zanimivo zgodovin-sko dognati, iz katerega povoda so celjski grofi podelili Teharčanom plemstvo. Največ verjetnosti zasluži hipoteza, da so Teharčani bili grofom zanesljivi, hrabri in zvesti vojniki. Tako trdijo, kot omenjeno, Teharčani tudi sami v knjigi sednikov. Jože Peč-nak, nekdanji teharski plemič, ki je prvi brskal po domačih virih pa do-mneva, da so celjski grofi skozi stolet-ja po starem običaju dajali svoje šte-vilne nezakonske otroke Teharčanom v izrejo. Po žilah takratnih Teharča-nov se je toraj pretakalo mnogo modre krvi, in da se celjski grofje svojim otrokom oddolžijo, so kratkomalo vso vas plemenitili.

Ljudska domisljija je seveda vzrok plemenitve prav poetično preobrazila ter pravi o tem naslednje:

Grof Urh celjski je oboževal brh-ko Marjetico, teharsko kmečko dekl-ico, ter hodil k njej vasovat. Teharski fantje, na čelu jim Mlinarjev Janez,

izključitev. V torek, dne 1. aprila dopoldne se je vršila ponovna seja, v kateri je bil izdan nastopni komunikat: »Glavni odbor (?) demokratske stranke je sklenil na seji 1. aprila, da so narodni poslanci gg. Svetozar Pribičević, dr. Edo Lukinić, dr. Svetislav Popović, dr. Prvislav Grisogono, dr. Hinko Krizman, Valerijan Prihičević, dr. Srdjan Budisavljević, Dusan Bošković, Stevan Kalember, Joca Trifunović, Sretan Vukosavljević, Večeslav Vilder, Josip Reisner, Dušan Gjorić, Gjorgje Branković in Dimitrije Petrović prenehali biti člani demokratske stranke in da so črtani iz njenih vrst. Ta sklep bo objavljen vem članom in organizacijam demokratske stranke v državi na znanje in ravnanje. — Izvoljen je bil tudi nov akcijski odbor s preds. Davidovićem in tajnikom Agatanovićem. — Samostojni demokratski klub je imel v torek pop. sejo, na kateri je sestavil kot odgovor na Davidovičev komunikat nastopno izjavo. »Nekaj gospodov iz Beograda, ki po statutih stranke nimajo pravice niti sestavljati demokratske stranke, niti glavnega odbora, je izjavilo, da se nekateri člani demokratskega kluba črtajo iz vrst demokratske stranke, ker so prenehali biti člani stranke. Samostojni demokratski klub izjavlja, da trditve ne odgovarjajo stanju stvari, ker je akcija samostojnega poslanskega kluba popolnoma v skladu s strankinim programom in s sklepi zadnjega strankinega kongresa. Samostojni demokratski klub ne priznava pristojnosti tega glavnega odbora in to tem manj, ker niso člani našega kluba odvisni od te gospode, temveč od zaupanja svojih volilcev, ki odobravajo, da je naš klub ostal zvest strankinemu programu in sklepom strankinega kongresa. Nasprotno obsojajo one, ki so zavrgli program in sklepe glavnega odbora in kongresa stranke in vstopajo v družbo federalistov in avtonomistov ter zavračajo politiko, ki jo je naša stranka vodila od svojega početka.«

RUSKO-RUMUNSKA POGAJANJA na Dunaju stoje v znaku krize. Rusija zahteva plebiscit glede pripadnosti Besarabije, ki jo je Rumunija okupirala, toda Rumunija sploh ne mara načeti tega vprašanja.

POINCARÉJEVA VLADA je podala v zbornici izjavo, v kateri povdarja, da stoji neomajno na stališču izvedbe mirovnih pogodb, nakar bi dala Francija kot prva vzgled za mirni razvoj Evrope.

Celjske novice.

APRILSKE ŠALE V ZGODOVINI.

Kot ena prvih zgodovinskih aprilskih šal, ki so nam znane, se navaja čudna stava, ki jo je sklenil burgundski Filip Blagi leta 1466 s svojim dvornim norcem Köllingom. Ko se je dne 31. marca govorilo o šalah prihodnjega dne, je rekel vojvoda norcu, da mu bo napolnil njegovo čepico do vrha s cekini, ako mu 1. aprila uspe potegniti vojvodo; če se mu ne bo posrečilo, bo to poplačal s svojo glavo. Norec je bil s predlogom zadovoljen. Vojvoda se

potem tega svobodomiselnega krojačka spreobrnil, žal ne povedo viri.

V tej dobi so prihajale v naše kraje turške druhali, ki so ropale, požigale in odvajale ljudi v sužnost. Iz Koroškega se vračajo l. 1473. so šle glavne turške sile mimo Celja na Vojnik in Konjice, manjši oddelki pa tudi skozi Teharje proti Hrvaškemu. Od 8. ure zjutraj do 4. ure popoldne se je valila mimo mesta turška sila z 8000 ujetniki. Celjani so bili pred turškimi vpadi pač dobro zavarovani za močnim obzidjem, toda Teharčani so se zatekli le za ozidje, ki je obdajalo faro cerkev, deloma so zbežali v bivši lovski grad celjskih grofov. »Beži v grad!« so klicali prestrašeni kmetje — odtod baje po ljudski etimologiji Bežigrad. Tu intam se je posrečilo domačinom, da so zajeli kakega turškega zamudnika. Če se jim je vdal zlepa in sprejel krščansko vero, so ga obdržali in naselili med seboj. Na to se na Teharjih spominja hišno ime pri Turku, t. j. mlin ob Voglajni pri mostu, kjer je bil po ljudski pravljici doma Mlinarjev Janez.

nato domeni s svojim omizjem, da bo Köllingu zvečer tako dolge pridno nazdravljalo, dokler se ne bo popolnoma opijani. To mu je tudi uspelo. Norec je končno padel nezavesten iz stola in prenesli so ga domov. Naslednjega jutra da vojvoda pripelje norec iz postelje v sobo, kjer je postavljen krvni oder in kjer čaka krvnik s svetlim mečem na uhohega grešnika. Vojvoda sprejme norec z besedami: »Zaigral si življenje, kajti prepal si 1. april.« Spačen od bojazni in groze položi norec svojo glavo voljno na klado, toda krvnik potegne izpod mantilje — krvavo klobaso in udari ž njo norec po tilniku. Vojvoda in njegovi spremljevalci prasnejo v glasen smeh, ki pa onem; ko pade norec brez znakov življenja na tla. Očividno ga je bil strah umoril. Vojvoda so priklele vsled tako nepričakovanega učinka solze; med težkimi samooktožbami je objel truplo svojega ljubljene norec. Ta pa skoči nenadoma z glasnim smehom pokonci in nudi vojvodi čepico z edino besedo: »Plačaj!« Svojo pijanost, svoje spanje, svojo smrtno bojazn je samo igral, da bi vojvodo potegnil. In Filip Blagi je napolnil njegovo čepico s cekini.

Francoski običaj, poslati 1. aprila »aprilsko ribo«, je uporabil princ Condé, da bi potegnil kardinala Mazarina. Ta je bil, kakor znano, zelo pohlepen in je kaj rad sprejemal darove. Princ mu je poslal 1. aprila ribo dvomljive svežosti, toda ta je dar ogorčen odklonil. Ko je prinesel grof montfortski princu ribo nazaj, je ta dejal: »Obžalujem ravnanje njegove Eminence«, in iz ribjega črevesja je privlekel dragocen briljantni prstan. Ko je Mazarin to slišal, je bil neutolažljiv radi izgube tolike dragocenosti.

Friderik Veliki je nekoč uporabil aprilsko šalo v svoji politiki. Ko je

pretela l. 1767 vojna nevarnost, je hotel odvrniti pozornost radovednih Berlinčanov od svojega choroževanja, in priobčil je v »Berlinskih vesteh« opis povsem nenavadne nevihte, med katero je padala toča v velikosti buče. Ta aprilska šala pač menda najstarejša, kar so jih objavili listi, je dala občinstvu mnogo opravka. Neki profesor je skušal pojav v dolgi razpravi razložiti in pozornost je bila odvrnjena od oblakov na političnem obnebu.

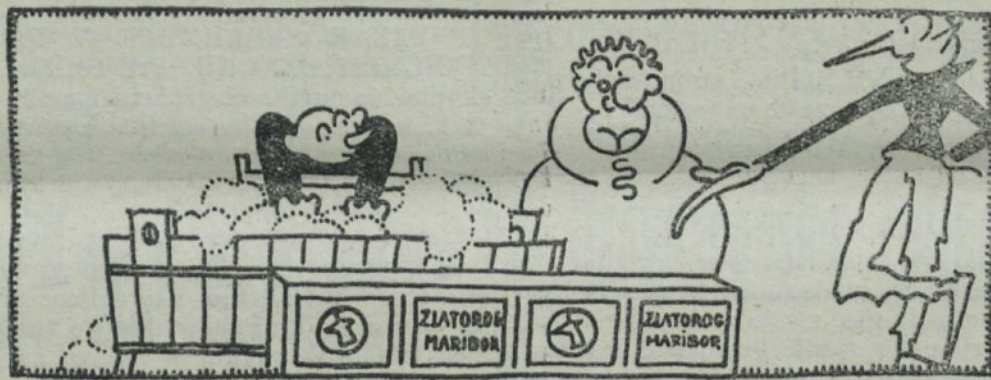
Velik prijatelj aprilske šale je bil Peter Veliki. V sredstvih, kako potegniti svojo okolico in svoje ljudstvo, ni bil baš izbiren. 1. aprila je dal v bližini Petrograda postaviti velikansko grmado in ponoči zažgati. Kmetje so hiteli prestrašeni vsled daleč naokrog vidnega ognjenega odseva v prestolico, misleč, da gori Petrograd. Toda ko so hoteli v mesto, so jih ustavile čete, in nastal je divji dirindaj. Končno jim je neki častnik pogasnil vso zadevo z besedami: »Prvi april! Prvi april!«

DRUŠTVO JAVNIH NAMEDENCEV V CELJU ima v sredo, dne 2. aprila 1924 ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih Narodnega doma svoj letni občni zbor.

PODRUŽNICI JUGOSLOV. MATICE V CELJU je poklonila Celjska posojilnica ob priliki 80-letnice g. dr. Josipa Serneca 1000 Din. Za ta veliku dušni dar izreka odbor svojo najtoplejšo zahvalo.

SOKOLSKA AKADEMIJA z izbranim vspehom se vrši v soboto, dne 5. aprila ob 8. uri zvečer in v nedeljo, dne 6. aprila ob 4. uri popoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Celju. Po nedeljski prireditvi bo razdelitev diplom naraščajnikom. Vstopnina za sedeže po 10 in 5 Din, stojišča po 3 in po 2 Din.

III.

To milo dala teti Mici,
najboljši v kraju sta perici,
ta vidi pene in se čudi,
kaj milo »Zlatorog« vse nudi.
(Nadaljevanje sledi.)

KRAJ. ORGANIZACIJA JDS ZA MESTO CELJE ima redne sestanke vsako sredo ob 8. uri zvečer v rudeči sobi Narodnega doma.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU.

»FAVN«.

(V torek, dne 1. aprila.)

Utrinek večnin zakonov prirode v boju z licemernostjo in dvojakostjo družabne morale — tam korumpiranost vesti in narave moderne družbe, brezvestna gonja za mamonom, mamečo raketo-vodnico človeka naše dobe — in tu glasna pesem življenja, ki kliče in vabi v tisočerih glasovih narave, silen utrip svobode, ki zre v solnce in se ne boji resnice, ki bica z živim sarkazmom in s svobodnim izrazom brezkrvnost in hinavščino ljudi in njihovih zakonov. To je »Favn«, ki smo ga videli iti v živem tenpu preko našega odra. Ideja Knoblauchove komedije je originalna, da, bizarna, vendar daje pojav mitološkega bitja iz davnih davnin v stoletju tanga in šimija baš radi svoje bizarnosti in pravljicega anahronizma komediji posebno privlačnost in učinkovitost. Tu je pa treba pripomniti, da sta uspeh in življenje igre tesno zvezana s predstaviteljem naslovne vloge, s katerim stoji ali pada dejanje. Inkarnacija polboga Favna, zablodivšega z bajeslovnih gajev in livad v civilizacijo človeške družbe, je izredno komplicirana naloga, a tudi hvaležno polje za udejstvovanje vseh potenc igralca-umetnika. Gospod Šest je Favna ustvarjal in doživljal. Njegov panski smeh, nagle, poskočne kretnje so budile iluzijo preoblečenega kozjerodnega polbožanstva. S krasnim patosom oznanjevalca je razkrival ču-

da prirode, ki spe v vsakem človeškem srcu, njegov govor je fascinal in oživljal, ker je velo iz njega kakor žar solca in širina prostranstva, cvet poljan in vonj gozdov, silna zmagovalna pesem vsemirja. G. Šest ima silno moč in prepričevalnost besede, živahnost izraza, ki sta jasen izraz visoke umetniške kvalitete njegovega ustvarjanja. Ga. Juvanova je bila mlada in simpatična lady Aleksandra, apartna kot sufražetka, lepa in čustvena v fazi vzbujajočega se ženstva. Odličnega Craddocka je podal g. Skrbinek, gosp. Peček zelo dobrega lorda Stonburyja. Tudi ostali igralci so bili vsi na dobrem mestu, zlasti ga. V. Danilova (Vivian), g. Drenovec (Cyril Overton), g. Plut (Fisc), gđ. Rakarjeva (Lydia Vansey), g. Cesar (Maurice Morris) i. dr. Apartno so učinkovali moderni plesi članov kluba plesovodij v drugem dejanju, katere je spremljala glasba »Celjskega orkestra«. Režiji g. Šest se je opazala skrbna naštudiranost, tudi scenarija našega odra je bila primerna, le razsvetljava ni funkcionirala točno, kar je tuptam precej motilo. Vendar je potekala predstava v lepi harmoniji in ljubljanski gostje so za svojo lepo uhrano igro želi od naše publike obilo zaslužnega aplavza.

KAPUCINSKI MOST. V petek, dne 28. tna. se je vršila kolodajica prenovljenega kapucinskega mostu. Navzoči so bili župan, zastopniki občinskega odbora, magistratni uradniki, okrajni zastop in izvedenci. Stavbenik Vinko Kukovec je izvršil vsa popravila zelo solidno, tako da bo most za dobo več let lahko služil svojemu namenu. Prvotni proračun, c. 190.000 Din se je prekoračil za 80 odstotkov, ker so

ZAGREBSKA BORZA v sredo, dne 2. aprila: Dunaj: 0.113370 do 0.115370; Milan: 3.56—3.59; London: 344—347; Newyork: 79.40—80.40; Pariz: 4.6375—4.6875; Praga: 2.377 do 2.407; Caribea: 14.13—14.23. Delnice Lj. kreditne banke: 242.5. Zagreb notira dines v Caribea: 7.02—7.10.

bili piloti in ves les na mostu v zelo slabem stanju. Država je prispevala 90.000 Din. Ostalo svoto pa krijeta z manjšim prispevkom okrajni zastop in okoliška občina, večina bremena pa pade na mestno občino.

DRUŠTVO STANOVANJSKIH NAJEMNIKOV V CELJU sklicuje za nedeljo 6. aprila ob 9. uri dop. v hotel »Union« javno zborovanje.

VABILO na II. občni zbor Gremija trgovcev za polit. okraj Celje, kateri se vrši v četrtek, dne 10. tna. ob 8. uri zjutraj v gostilniških prostorih Narodnega doma v Celju s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zad. obč. zbora. 2. Letno poročilo načelnika; letno poročilo blagajnika. 3. Letno poročilo odsek. načelnikov. 4. Poročilo računskih preglednikov. 5. Včlanjenje trgovcev rogaškega sodnega okraja. 6. Sprememba pravil. 7. Proračun za leto 1924. 8. Slučajnosti. Ako ob določenih uri ni zadostno število delegatov navzočih, se vrši eno uro pozneje občni zbor ob vsakem številu članov.

UMRLA JE v javni bolnici 1. tna. ga. Alojzija Verk, posestnica, v Sodni vasi št. 43, občina Sv. Ema v 43. letu svoje starosti. N. v m. p.

ABSOLVENTOM DRŽ. DVORAZR. TRG. ŠOLE V CELJU. Gospode, ki so v teku petih let absolvirali drž. dvorazredno trg. šolo v Celju, prosimo, da nam javijo svoje natančne naslove. Dopise je nasloviti: Absolventi državne dvorazredne trgovske šole v Celju.

POSLEDICE SEDANJEGA DEŽEVNEGA VREMENA. Vsled deževnega vremena so pomladanska poljska dela zelo zaostala. Jesenska setev je dobro prezimila in jo gorki dež krepi. Ako dež kmalu ne poneha, obstoja nevarnost, da se bo vsled onemogočenega dela na njivah letna produkcija zmanjšala.

MAČJI KONTUMAC. Ker se je pojavil te dni slučaj stekline pri eni mački, se odreja dodatno k t. razglasu z dne 19. februarja 1924 št. 610/24 sledeče: 1. Delno poostreni kontumac, ki velja za pse, se raztegne tudi na mačke v toliko, da se morajo iste držati v zaprtih, psoni in drugim mačkam nepristopnih prostorih; 2. vsako obolenje ali pogin kake mačke je takoj prijavi mestnemu magistratu oz. policiji ali uradnemu živinozdravniku; 3. strogo je zabranjeno ubite ali poginjene mačke zakopavati kjersibodi, ampak se morajo mačje mrhovine, kakor vse druge mrhovine domačih živali izročiti konjaču; 4. mestni konjač ima nalog, da polovi in uniči v mestu in okolici vse prosto okrog begajoče mačke. Prestopki te odredbe se bodo kaznovali po obstoječih predpisih.

CELJE. Kateri trgovci v trgu ali na deželi bi sprejel pridno deklico v trgovino. Deklica je zdrava, je z dobrim uspehom dovršila ljudsko šolo in ima veselje do trgovine. Eventualne informacije daje državna krajevna zaščita dece in mladine v Celju.

SPLOŠNE DOLŽNOSTI DAVKOPLAČEVALCEV V II. ČETRTLETJU 1924. (Opozoritev trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.) I. Dospelost direktnih davkov. Dne 1. maja tl. zapade v plačilo drugi obrok davkov za l. 1924. Ako davek za l. 1924 še ni predpisan, je plačati obrok po višini zadnjega definitivnega predpisa. V tej izmeri vplačani obroki se obračunijo povodom definitivnega predpisa za l. 1924. V 14 dneh po dospelosti še neporavnani davki se prisilno iztirjajo, za kar se zaračunajo poleg zamudnih obresti še eksekucijske pristojbine, ki znašajo samo za opomni že 4% tirjanega zneska. II. Posebna pridobitina. Javni računodajci zavezana podjetja so dolžna vsako leto tekom 14 dni po odobritvi računskega zaključka, a najkasneje do 30. junija predložiti napoved za odmero posebne pridobitine. III. Rentnina. Denarni zavodi so dolžni odpremiti rentnino od obresti, izplačanih ali pripisanih v I. četrletju 1921, do 14. aprila 1924. IV. Dohodnina od službenih prejemkov. Službo-

dajaleci, ki pobirajo dohodnino z odbitkom od stalnih ali izpremenljivih službenih prejemkov, so dolžni tekom I. četrtletja 1924 pobrane zneske odpremiti pristojnemu davčnemu uradu do 14. aprila 1924. V. *Invalidski davek*. Denarni zavodi so dolžni predložiti davčnim oblastvom do 30. aprila t. l. obračun o invalidskem davku, ki odpade na izplačane ali pripisane obresti hranilnih vlog 1. 1923, kolikor presegajo celoletno 100 Din. VI. *Davek na poslovni promet*. Davkoplačevalci, ki so zavezani voditi knjigo opravljenega prometa, so dolžni do 30. aprila 1924 odpremiti s posebno prijavo davek za I. četrtletje 1924. Ostali davkoplačevalci, ki plačujejo davek na poslovni promet pavšalno, to je po višini prometa, opravljenega v letu 1923, so zavezani plačati sočasno z ostalimi davki tudi drugi obrok davka na poslovni promet, predpisanega za I. 1924. v primeru pa, da ta še ni predpisan, v izmeri predpisa za I. 1923. VII. *Dopolnilna prenosna taksa*. Drugi obrok za takšno perijodo 1924/25 odmerjene dopolnilne prenosne takse, kolikor presega letni predpis znesek 500 Din, je plačati od dne 1. do štetega dne 15. aprila t. l. Kdor ne položi predpisane svote v tem roku, plače poleg redne takse in 6% nih zamudnih obresti kot kazni. *avakratni znesek nepoložene takse*. VIII. *Davčni predpisni izkazi*. Davčna oblastva razgrinjajo predpisne izkaze praviloma prvih 15 dni vsakega četrtletja, v drugem četrtletju t. l. torej od 1. do 15. aprila t. l. Rok za vložitev prizivov proti davkom, predpisanim iz kazni, ki se razgrnejo v omejenem času, poteče po preteku nadaljnjih 15 dni, to je koncem aprila t. l.

Tržne cene v Celju, dne 1. aprila 1924. (V Din.) Govedina: V mesnicah I. vrste 25— do —, II. — do 23—, na trgu I. vrste 24— do —, II. vrste 22— do —, v ampov 12— do —, pljuč 12— do —, jeter — do 22—, 1 kg ledic 22— do —, loja 10— do 25—, teletina: 1 kg telečjega mesa I. vrste 30— do —, II. vrste 25— do —, 1 kg jeter 22—, 1 kg pljuč 22— do —, Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. vrste — do 35—, II. 30— do —, 1 kg pljuč 15—, 1 kg jeter 15—, 1 kg slanina I. 38—, II. 36—, 1 kg masti 39—, 1 kg ameriškanske masti 34—, 1 kg šunke 45—, 1 kg prekajenega mesa I. 45—, II. 40—, 1 kg prekajenih parkljev 13—, 1 kg prekajene glave 20—, 1 kg jezika 40—. Klobase: 1 kg krakovskih 50—, 1 kg šunkove 50—, 1 kg hrenovk — do 35—, 1 kg safalad 35—, 1 kg posebnih 35—, 1 kg pariških —, 1 kg svežih kranjskih 50—, suhih kranjskih 60—, 1 kg salami file 130— do —, Perutnina: (1 komad) puran 140— piščanec — do —, večji — do —, kokoš 40— do 50—, petelin 40— do 50—, raca — do —, gos — do —, domač zajec, manjši — do 25—, večji 30—, Ribe: 1 kg krapa (mrtvega) — do —, (živega) — do —, 1 kg ščuke (mrtve) — do —, (žive) — do —.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 3/50 4—, 1 kg surovega masla 60— do —, 1 kg čajnega masla 88—, 1 kg masla 48—, 1 kg boginjskega sira 56— do 60—, 1 kg sirčka 20—, eno jajce 1— do 1.25 Pijače: (1 liter) starega vina 12— do 15—, novega 9— do 12—, piva 8— do —, žganja — do 30—. Kruh: 30 do 35 dkg belega kruha 2/50 do —, 70 do 84 dkg belega kruha 5— do —, 1 kg belega kruha 7—, 1 kg črnega kruha 6—, 1 kg žemlj 10—, žemlja 5 do 5 1/2 dkg 0/50, žemlja 10 do 11 in pol dkg 1— do —. Sadje: 1 kg luksuznih jabolk —, I. —, II. 8—, III. 6—, 1 kg orehov 9/50, 1 kg luščanih orehov — do 35—, 1 kg, sliv — do —, 1 kg češpelj —, 1 kg grozdja — do —, suhih češpelj 9/50 do 13—, 1 kg suhih hrušk 8—. Specerijsko blago: (1 kg) kave Portoriko 68—, Santos 48—, Rio 40—, pražene kave I. 68—, II. 56—, III. 50—, kristal belega sladkorja 21/50, v kockah 23—, kavne primesi 26—, riža I. 11—, II. 10—, (1 liter) namiznega olja 30—, bučnega olja 38—, vinskega kisa 4—, navadnega kisa 3—, petroleja 7—, spirita denat 14—, (1 kg) soli — do 4—, celega popra 38—, mletega popra 40—, paprike 48—, sladke paprike 128—, riževega škroba 32—, testenin: I. 18—, II. 12— do 14—, mila 17— do 20—, karbida 7/50. Mlevski izdelki: (1 kg) moke št. 00 6/10, 0/600 2/50, 4/50, 7/30, krušne mešane moke —, ržene enotne moke 5—, ješprenja 5/40, otrobov 1/80, koruzne moke 3/50, koruznega zdroba 4/50, pšeničnega zdroba 6/30, ajdove moke I. 6/60. Na drobno pri kilogramu 20 para več. Žito: (q) pšenice 370—, rži 320—, ječmena 330—, ovsa 280—, prosa 300—, nove, sušene koruze 300—, ajde 300—, fiziola prepelčarja 600— do 700—, graha 1800— do —, leče 1600— do —. Kurivo: (q) premoga, črni 51— do —, ružavi 26/50, m³ trdih drv 14—, q trdih drv 40—, m³ mehkih drv 120—, q mehkih drv 32—. Krma: q sladkega sena 100— do —, pri sladkega sena 75— do —, kislega sena 50— do —, slame 50— do —, prešano po Din 25— pri 100 kg več. endivije 1— do 1/50, 1 kg špargljev — do 12—, (1 komad) ohrovtja — do 4—, karfiol — do 4—, kislega zelja 3— do 4—, kole-rabe 2/50, špinache 2—, (1 kg) čebule 3/50 do —, česna 8—, krompirja 1/25, 1 komad repe —, krošnjik kisle —, motovilca 1/50, 1 kg radiča —, regreda 1/50 do 2—.

Dnevna kronika.

ARHEOLOŠKO SLAVJE V PTUJU. Pod predsedstvom okrajnega glavarja dr. Pirkmajerja se je vršila v soboto v Ptuju slavnost na čast ptujskim arheologom, ki so bili odlikovani z redom sv. Save.

UMOR NA LJUBLJANSKEM POLJU. 21-letna blagajničarka kina Tivoli, Fani Petkovšek, je pred dobrim tednom spoznala trg. pomočnika Alojzija Jeraniča s Karlovske ceste. Vsak dan jo je spremljal do doma na Vodovodni cesti. Med njima se je razvilo ljubezensko razmerje. V ponedeljek zv. je Jeranič zopet spremljal Petkovškovo po Dunajski cesti domov. Neki železničar ju je videl tam v živahnem razgovoru in ona se je prav zivažno smejala. Okrog polnoči pa je nenadoma počil strel. V zgočnjih urah so našli delavci Petkovškovo umorjeno. — Strel je šel odspodaj skozi levi bok in desno stran prsi. Na levem licu in na vratu je imela modre madeže. Dekle je imelo pri sebi 1600 Din mesečne plače in blagajniški ključ kina Tivoli. Morilec ji je pustil samo okrvavljen robec, s katerim ji je brzkone ustavljal kri. Osumljen zločina je Alojzij Jeranič, ki so ga okoli 11. ure dopoldne aretirali na njegovem domu. Sprva se ga je polotila divja razburjenost, ki pa se je naposled umaknila močni duševni depresiji. Jeranič trdovratno taji krivdo na umoru. O nadaljnjem poteku preiskave bomo še poročali.

VLOM. V Zabukovci pri Žalcu so vlomili neznanzi tatovi v trgovino Antona Malusa ter odnesli raznega blaga (čevljev, usnja) za 5300 Din. Tatvine osumljen je neki tujec, ki se je že dalje časa potal po vasi.

S SEKIRO PO GLAVI je udaril iz ljubosumnosti v Zagrebu Tomo Kos dnevnikařja Pavla Premuša. Kos in Premuš sta stanovala v isti hiši. Kosova žena je začela ljubimkati s Premušem, kar ni bilo všeč Premuševi ženi. Vso stvar je povedala Kosu in ga prosila, naj odvrne svojo ženo od ljubimkanja z njenim soprogom. Ko je Kos zvedel, da mu je žena nezvesta, se je silno razburil. Šel je z njo v Premušev kuhinjo, pograbil sekiro in udaril Premuša z njo po glavi. Težko ranjenega Premuša so prepeljali v bolnico, Kosa pa aretirali.

SVINJO UBIL. Neznanec je prišel pred par dnevi ponoči v Zagrebu na dvorišče Florijana Dvoršaka ter mu s sekiro ubil svinjo in jo pustil na mestu. Vse kaže, da je storilec Dvoršakov sovražnik in se je hotel na ta način osvetiti.

UMOR KMETA V SV. KLARI. V nedeljo so našli v Sveti Klari kmeta Mato Bezuhu umorjenega. Orožniška patrolja je prišla na lice mesta. O zločinu ni nobenega sleda.

ŽALOSTNA SMRT. V mestu Dobou je 24. mm. opolnoči nastal v hiši notarjeve vdove Marije Salopek požar. Prebivalstvo mesta in gasilci so bili takoj na licu mesta. Par gasilec se je posrečilo priti v hišo, katere streha je bila že vsa v plamenih. V sobi so našli Marijo Salopek mrtvo na tleh. — Zdravniki so konstatirali smrt vsled zadušenja.

V PIJANOSTI ZMRZNIL. Iz Černovic javljajo: Na polju blizu Zaharesti so našli kmeta Romana Bilma zmrznjenega. V gostilni v Zabaresti je zvečer z veselo družbo popival, se opijanal ter med potjo domov padel z voza. Njegovi pijani tovariši niso zapazili niti, da je padel z voza, niti ga niso pogrešali. Šele drugi večer so potniki našli truplo Bilma.

UMOR SOVJETSKEGA FUNKCIJONARJA. Kakor poroča »Daily Mail« iz Rige, je bil član vseruskega centralnega izvršnega odbora Davidov v neki vasi pri Stavropolu umorjen. Davidov je predsedoval komisiji, ki je preiskovala grozodejstva, prizadeta od Čekke nad tankajšnjimi kmeti. Pri zaslišanju je neki kmet pograbil sekiro in preklal Davidovo glavo.

IZLET V DUBROVNIK, KRF IN ATENE. Društvo za promet stranca v Zagrebu priredi v času od 28. maja do 11. junija t. l. društveni izlet z našim najelegantnejšim parnikom »Karadjordje« iz Sušaka v Dubrovnik, Krf, okrog Peloponeza v Atene in nazaj. Kakor čujemo, se bo tudi iz Slovenije udeležilo več izletnikov tega potovanja. Vsa potrebna pojasnila in ce-

ne daje Tourist Office v Ljubljani, Aleksandrova cesta 8.

VINSKA KRIZA. »Jug. Lloyd« popisuje težak položaj vinogradnikov in navaja, da mora dati vinogradnik za 1 kilogram kruha 2 l vina, za 1 kg mesa 7 l vina, za 1 kg ribe 4 l vina, za 1 kg testenin 3 l vina, za 1 kg kave 16 litrov vina in za 1 kg sladkorja 7 l vina. Za šestčlansko družino je treba za mesečno izkupilo najmanj 10 hl vina.

IZKAZ BOLNIKOV JAVNIH IN ZASEBNIH BOLNIC V SLOVENIJI ZA LETO 1923. V bolnice je bilo sprejetih tekom leta 1923 moških 19.452, ženskih 14.939, skupaj 34.391. Iz bolnic je bilo odpuščenih 17.805 moških, 13.657 ženskih, skupaj 31.462. Umrlo jih je moških 317, ženskih 598, skupaj 1.415. Umrljivost je znašala 4.11%. Povprečno je bil bolnik oskrbovan 16 dni.

SOLATA DRAŽJA KAKOR MESO. Vsled dolgotrajne zime je zelenjava zelo zaostala v rasti, kar ima za posledico veliko podraženje. V Mariboru stane 1 kg solate 25 Din, medtem ko se prodaja govedina 1 kg po 19 Din. V gostilnah stane ena porcija solate 1 K več kakor dosedaj.

OBSODBA HITLERJA IN TOVARISJEV. Dne 1. tm. je bila razglašena obsodba proti Hitlerju in tovarišem. Hitler in še trije njegovi tovariši so bili obsojeni vsak na 5 let ječe radi veleizdaje. Vsak mora plačati še 200 zlatih mark. Ostali obtoženci so bili obsojeni na 1 leto in 3 mesece, a so bili pogojno izpuščeni na svobodo, ako do 1. aprila 1928 ne store kakega novega zločina. General Ludendorff je bil oproščen obtožbe. Hitler s tremi tovariši mora odsedeti 6-mesečni zapor v trdnjavi, ako se bodo pa dobro obnašali, bodo tudi oni pogojno izpuščeni.

PROCES PROTI POLJSKIM KOMUNISTOM. V Katovici se je pričela sodnijska razprava proti komunistom. Povabljenih je bilo nad 100 prič, med njimi tudi sejmski maršal Volny. Obtožnico dolži komunistično stranko, da je hotela pred priklopitvijo Gornje Šlezije uvesti v njej delavsko in kmetijsko vlado. Prvi obtoženec je povdarjal, da so delavci danes na Poljskem bolj tlačeni, kakor kedaj poprej.

SKALA PREDRLA HIŠO. Na Saleburškem se je odtrgala od Kapuzinerberga en stot težka skala, ki je predrla hišo mesarja Reitsamerja. Ranjen ni bil nihče.

EKSPLOZIJA V VULKANU. V vulkanu Stromboli je prišlo do silne eksplozije v žrelu. Zračni pritisk je bil tako velik, da so v bližnjih hišah razbite vse šipe in vrata. Lava teče v morje.

MOST SE JE PORUŠIL. Narasla reka Guadalquivir je podrla most med Seviljo in Algabrom. Nesreča je zahtevala veliko žrtev. Dosedaj so potegnili iz vode 30 mrtvih in 50 težko ranjenih. Prebivalstvo je zelo potrto.

POPLAVE NA PORTUGALSKEM. Iz vseh krajev Portugalske prihajajo poročila o groznih nevihtah in poplavih. V Lisaboni se je porušilo 24 hiš, pri tem je našlo samo v eni hiši 15 oseb smrt. Duro je pri Oporto prestopil begove. Tajo je preplaval široke proge suhe zemlje.

RABINDRANATH TAGORE V KINI. Rabindranath Tagore se je odzval povabilu Felling univerze, potoval bo na Kitajsko ter imel tam več predavanj.

MODERNO POLICIJSKO OROŽJE. Policija v Filadelfiji bo nosila v bodoče razven samokresa in palice še aparat, v katerem se bo nahajal plin, ki bo povzročal solze. S pomočjo tega aparata bo mogoče par policistom preguati velike skupine manifestantov.

JUGOSLOV. AKAD. DRUŠTVO »TRIGLAV« CENTRALA ZAGREB. Na rednem običnem zboru dne 18. marca 1924 je bil izvoljen novi odbor za letni semester 1923/24: Predsednik Malerič Boris, cand. med. Podpredsednik Kozinc Makso, stud. vet. Tajnik: Terzan Josip, cand. ing. Blagajnik: Želko Josip, cand. ing. Gospodar: Ogorelec Ivan, stud. vet. Arhivar: Sotošek Stanko, cand. ing. for. Tajnik II.: Okoren Nande, stud. rer. com. Knjižničar I.: Krebelj Srečko, stud. vet. Knjižničar II.: Kumer Franjo, stud. art. Odbornika: Rauch Metod, stud. pharm., Fabjan Tonček, stud. for. Revizorja: Kordaš Boštjan, cand. vet., Zaplotnik Ivan, cand. ing. agr.

Razne vesti.

ZABAVNO. V nekem mestecu v Porenju se je naselil mlad novoporočen zdravnik, katerega so zelo radi klicale mlade dame. Njegova žena je bila povabljena na čajanko, kateri so prisostvovali tudi županja, soproga pastorja in soproga živinozdravnika. Županja je vprašala zdravnika go-spo, ako je kaj ljubosumna, ko kličejo njenega moža mlade žene in dekleta. Medtem ko je mlada žena pordečila, je odgovorila živinozdravnikova soproga: »Kaj ne, gospa doktor, to bi imeli opravka, ako bi bili vedno ljubosumni, kadar odideta najina soproga na prakso!«

DREVO, KOJEGA VONJ POVZROČI PODIVJANOST. V Queenslandu raste neke vrste grm, čegar cvetje zelo ugaja očesu, dotakniti se ga, pa je nevarno. Neki naravoslovec pripoveduje o učinku, ki ga povzroči drevo, ako se ga dotakne, sledeče: »Nevarnost te rastline pozabijo ljudje, dokler jih ne oporani nanje neprijeten vonj. Učinek je grozen. Na zunaj ni nobene znaaka, ako se dotakne rastline, bolečina pa je tako velika, da ljudje kar norijo. Videl sem človeka, ki se je vsled bolečin valjal po tleh. Neki konj je tako besnel, da so ga morali ustreliti.«

NAJMANJŠA ELEKTR. ŽARNICA. Amerikanska General Electric Company je izdelala električno žarnico veliko kakor riževo zrno v svrhu, da bi posvetili v grlo nekemu dojenčku radi operacije, ki se je srečno izvršila.

NAJMANJŠI RADIOAPARAT NA SVETU. Radiomanija, ki je objela celi svet, je prinesla mnogo zanimivih rezultatov. Moderna tehnika nas je večkrat tako osupnila s svojimi izumi, da se že več ne čudimo. Toda radio je presegel vse naše nade in zahteve in je popolnoma naravno, da je našel tak odinev v življenju. Tako se zadnji čas govori mnogo o tem, da bodo dame nosile v svojih klobukih male radioaparate in tako lažje uživale ugodnosti tega čudesa ter manifestirale svoje napredne nazore... Našlo se je tudi spretnih ljudi, ki so novo modo izkoristili na svoj način. Nedavno je nekomu uspelo konstruirati tako majhen radio, da ga je lahko spravil v svojo dozo za cigare. Tega konstruktorja je prekosil neki londonski draguljar, ki je instaliral radio v prstan! Kakor se nam to zdi neverjetno in morda neumno, so poskusi pokazali, da ti miniaturni aparati ravno tako dobro funkcionirajo, kakor drugi. Ta najmanjši radioaparat je dolg dva centimetra in širok en centimeter. Ako bo šlo to tako naprej, bodo zamenjali otroci puže in svinčene vojake z različnimi radioigračkami, ker se danasnja deca tako razlikuje od nekdanjega pojma »dete«, da bi to ne bilo nič čudnega.

UMETNINE ZA BLAGO. Na inicijativo nekega slikarja v Kopenhagenu se je ustanovila družba, ki ima namen izmenjavati umetnine za blago. Na ta način bi se olajšalo oddajati umotvore in bi se umetnost bolj širila.

NAJVEČJI SIR NA SVETU SO napravili Američani. Sir je težak 20.000 kg in stane 2000 dolarjev. Za izdelovanje tega sira se je porabilo 38.218 litrov mleka, katero mleko je bilo pomolzeno od 1274 krav.

NAJSTAREJI ČASOPIS NA SVETU. Službeni list kitajske vlade »King-I'an«, ki izhaja v Peking, je dosegel starost 1000 let. Prva številka tega časopisa — najstarejšega na celem svetu — je izšla leta 911! Do l. 1361 je izhajal »King-Fan« tedensko, a l. 1800 je postal dnevnik, ki izide trikrat na dan v nakladi 8000 izvodov. Jutranja izdaja se tiska na rumenem papirju in je posvečena izključno trgovini. Čpoldanska izdaja na belem papirju prinaša službene stvari. Večerna izdaja je najrazličnejše vsebine, tiska se na črnem papirju z belimi črkami. Tako lahko čitajo sinovi »kraljestva sredine«, kakor nazivljajo Kitajci ponosno svojo domovino, »befo na črnem« najrazličnejše novice in vesti iz celega sveta... Koliko ljudi misli, da je časopisje izum modernega sveta, ali, kakor vidimo, so Kitajci prehiteli za lepo število let svoje bele brate.

ŠTIRI MILIJONE DOLARJEV ZA EN ČASOPIS. Prehod »New York Herald«, dosedaj najojstnejšega konkurenčnega lista »Herald«, je vzbudil

Telefon štev. 75 in 76

Podružnica

Poštni ček. rač. 10.598

Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavica in rezerve
Din 60.000.000—

Centrala v Ljubljani

Delniška glavica in rezerve
Din 60.000.000—

Ustanovljena leta 1900

Podružnice

Brežice, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Pljuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Otvorja akreditive in izdaja kreditna pisma za tu- in inozemstvo.

splošno pozornost v Združenih državah. Newyorški listi pišejo, da je nakup omenjenega lista stal štiri milijone dolarjev.

PRI OBISKU BOLNIKA UMRL. Šestdesetletni zdravnik dr. Sigmund Vincze na Dunaju je bil klican k nekemu bolniku. Medtem ko je preiskoval bolnika, mu je postalo naenkrat slabo. Imel je še toliko moči, da je rekel: »Prosim, oprostite, da vam povzročam proti svoji volji neprijetnosti, ker bom takoj umrl.« Komaj je to izustil, se je sesedel na stol in je izdihnil.

IZREDNI TALENTI. Neki italijanski profesor je vzbudil splošno pozornost, ko je v 20. urah navzočim deklariral celo Dantejevo »Bož. komedijo« na izust; začel je ob 6. uri zvečer ter je bil ob 2. uri popoldne gotov. Kakor je občudovanja vreden tak spomin, se najde še večjih. Neki pijanist je igral na pamet zaporedoma 400 komadov, katerega pa je poslušal neki drugi klavirski virtuoz, ki je prednašal 1500 komadov nepretrgoma 40 ur brez vsakih not. Neki uradnik na severnem Angleškem je pel, kakor poročajo londonski listi, pri slavnosti svojega 72. rojstnega dne 72 pesmi, za vsako leto eno. Nekaj dni pozneje pa je sam sebe prekosil, zapel je na pamet v šest in tričetrt urah 100 pesmi, vsako z več kiticami. Imamo gledališke igralce, ki se odlikujejo z izredno dobrim spominom. Ena od teh je angleška igralka Lilla Me Carthy, ki je že v svoji rani mladosti pokazala svoj izredni talent. Njen oče ji je bljubil rekoč 20 funtov, ako memorira 2. knjigo Miltonovega »Zgubljenega raja«. Ko je to nalogo

igraje izvršila, ji je oče obljubil 5 funtov, da poda na pamet »Macbetha«. Končno mu je bilo že preveč ter ji je obljubil za memoriranje vsake drame 50 šilingov.

SFINGA V NEVARNOSTI. Na sfingi pri vasi Gizah je nastala na tilniku velika razpoka, ki ogroža starodavni spomenik. Kustos za egiptovske starožitnosti je sporočil o tem prosvetnemu ministertvu v Kairi, ki bo odredilo takoj potrebna popravila. Sfinga je z levjina truplom in človeško glavo izklesana iz žive skale. Dolga je 57 m in visoka 20 m ter je najstarejši spomenik v Memfisu. Poteze na obrazu so tisočletja močno razjedla, da se jih ne more več močno razločevati. Najnovejša raziskovanja so ugotovila, da predstavlja sfinga podobo kralja Amnotepa III. iz 12. dinastije, medtem ko so Egipčani poznejšega časa imeli sfingo za podobo solčnega boga Horosa.

IZVRSTNI STRELCI. V trgu Capovierio pri Neapelju je stekel neki pes. Žival, ki je oklala že več ljudi, se klati po okolici. Prebivalci so že parkrat priredili pravcati lov na steklega psa, a ga niso nikdar zadeli; pri tem streljanju pa je bilo ranjenih nič manj kakor 34 kmetov.

PRVE OKLOPNICE, to so bile lesene ladje z železnim oklepom, je rabila Korea L. 1592 v vojni, ki jo je vodila s Kitajsko proti Japonski.

Odgovorni urednik: Lic. Edv. Šimnic.
Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna, Celje.

Urednik

samostojen, se sprejme za »NOVO DOBO«. — Oferte je pošiljati na predsedstvo Zvezne tiskarne v Celju.

Pekovski učenec

močan se sprejme v pekarni »Fajgelj« Gaberje štev. 20 Celje 1—2

Proda se malo posestvo

obstoječe iz štirih njiv, lepega sadonosnika in gozda, gospodarskega poslopja in hiše. Več se poižve pri posestniku Francu Čerenjaku, Zavodna štev. 2, Celje. 2—1

Otročje vozičke

vseh vrst od prave do najnovejših, po vzoru Brenabov ter otročje stolice po najnižjih tovarniških cenah imata vedno v zalogi

20 Kramar & Mislej
(preje Prica & Kramar), Celje, Kralja Petra cesta

Dve meblovani sobi

s hrano, se oddata takoj. Breg št. 26, Celje.

MODNI SALON

gospe Vilme Tobiš

Celje, Gosposka ulica št. 20/I. nadstr., izdeluje obleke za neveste, za gospode in otroke.

Auto „Opel“

28/16 HP, s šestimi sedeži, se poceni proda. Naslov: Vlad. Tarkov, Francosko-Srbska banka, Amerik. oddelek, Zagreb. 3—1

Odda se takoj lepa

meblovana soba

z dvema posteljama. Naslov v upravi.

Išče se

stanovanje

2 sobi in kuhinjo v okolici Celja. Ponudbe na upravo »Nove Dobe«. 3—2

Kupim

mizararsko klop

(Hobelbank) v dobrem stanju. Kunc, Gaberje št. 103, Celje. 2—2

Brusimo vse: britve, škarje, nože, gilette (zdravnikom, brivcem, krojačem, hotelirjem itd.). Za delo se jamči. 2

Elektr. brusarna

Celje, Prešernova ulica št. 19

ČEVLJE

vseh vrst, dobre izdelave in trpežne, kakor fine ter najelegantnejše kupite edino le pri tvrdki

Štefan Strašek, Kovaška ul. 1.

Vsakovrstna

semena

najboljše kakovosti, posebno krmilno peso priporoča M. BERDAJS, MARIBOR. 395 6—5

Razširjajte „Novo Dobo“!

Mokrota

škoduje zdravju, radi tega si kupite pravočasno mokro, fini in poceni

dežnik

katerega pa edino dobite v veletrgovini R. Stermecki, Celje. Trgovci engros cene. Istotam se prodaja letos po čudovito nizkih cenah perilo, čevlji, klobuki, nogavice in vse drugo modno blago. II.

LASTNI DOM

registrovana kreditna in stavb. zadruga z omejeno zavezo

sprejema hranilne vloge tudi od nečlanov in jih obrestuje po

8%

osem od sto — proti odpovedi po 10% — od sto — na leto.

Pisarna: CELJE, Prešernova ul. 15/I.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

PRODAJA PREMOG

IZ SLOVENSКИH PREMGOVNIKOV

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo **INOZEMSKI PREMOG in KOKS** vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča češko-slovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete. 22—5

Naslov: Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 15/II.

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod trajnim državnim nadzorstvom.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo najkulantneje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov nad 400.000.000.—

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.